

Protocol huisbezoek en buurtonderzoek

Geconsolideerde tekst van de regeling

Nr. Bij11-106

Protocol huisbezoek en buurtonderzoek

Inleiding

Een huis- of een buurtonderzoek wordt uitgevoerd om de rechtmatigheid van een verstrekte of te verstrekken bijstandsuitkering te controleren.

Een algemene stelregel is dat slechts voor een huisbezoek of een buurtonderzoek wordt gekozen, als er geen minder ingrijpend middel voorhanden is. In het algemeen zal een buurtonderzoek als meer ingrijpend worden ervaren. Jurisprudentie leert dat juridisch gezien een huisbezoek als ingrijpender wordt aangemerkt dan een buurtonderzoek.

Waar ook voor wordt gekozen, te allen tijde zal de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen moeten worden.

Een huisbezoek kan ook worden afgelegd als onderdeel van de dienstverlening van de afdeling Sociale Zaken, bijvoorbeeld bij een aanvraag bijzondere bijstand.

Om duidelijke regels vast te stellen omtrent hoe een huisbezoek of buurtonderzoek plaats moet vinden, onder welke voorwaarden en welke procedure moet worden gevolgd, worden in dit protocol richtlijnen aangegeven.

2. Wie verricht het huisbezoek?

Het huisbezoek wordt altijd uitgevoerd door 2 personen. Hiervan is tenminste één een handhavingsmedewerker. De andere persoon is indien mogelijk de casemanager.

In het geval het een huisbezoek betreft in het kader van een aanvraag bijzondere bijstand, hoeft er geen handhavingsmedewerker mee te gaan.

3. In acht nemen aandachtspunten

Bij het uitvoeren van het huisbezoek wordt rekening gehouden met de volgende aandachtspunten:

Het huisbezoek dient bij voorkeur te worden uitgevoerd gedurende kantoortijden. Deze zijn voor de gemeente Heerhugowaard vastgesteld van 8:00 uur tot 18:00 uur. Slechts bij uitzondering kan

hiervan worden afgeweken, waarbij de reden gemotiveerd moet worden richting de klant en in de rapportage in het dossier van de klant.

De invulling van dringende redenen van belanghebbende om een huisbezoek niet toe te staan, is in eerste instantie aan de gemeente ter beoordeling. Deze dienen altijd zwaarwegend te zijn. Zo is de melding van cliënt dat een huisbezoek hem/haar niet uitkomt niet dringend genoeg. De medewerkers legitimeren zich, stellen zich voor delen het doel van het bezoek mee. Er wordt toestemming gevraagd om binnen te komen (zie ook punt 4).

4. Informed consent (toestemming voor het huisbezoek)

De medewerker van de gemeente dient bij een huisbezoek, als er geen redelijke grond is voor twijfel over de woon- en leefsituatie van een belanghebbende, hem vooraf mee te delen dat een weigering van medewerking aan het huisbezoek geen directe gevolgen heeft voor de bijstandsverlening. Alleen als een belanghebbende instemt met het huisbezoek nadat hij deze mededeling heeft gehad van het college is sprake van het zogenaamde "informed consent", hetgeen inhoudt dat de toestemming van de belanghebbende moet zijn gebaseerd op volledige en juiste informatie over reden en doel van het huisbezoek.

Als er wel een redelijke grond is voor twijfel over de woon- en leefsituatie dient belanghebbende meegedeeld te worden dat weigering van medewerking aan het huisbezoek gevolgen kan hebben voor het recht op bijstand. Het kan voorkomen dat de medewerker nalaat om belanghebbende, bij een huisbezoek waarvoor een redelijke grond bestaat, mede te delen, dat het weigeren van medewerking aan het huisbezoek gevolgen kan hebben voor het recht op bijstand. In dat geval mag de medewerker de bevindingen welke zijn verkregen bij dat huisbezoek desondanks toch gebruiken indien de weigering om mee te werken aan het huisbezoek. Voorwaarde is dat de weigering op zichzelf al tot gevolg zou hebben gehad dat het recht op bijstand niet kon worden vastgesteld.

De gemeente maakt gebruik van een formulier "Informed consent", waarop de reden voor het huisbezoek wordt aangegeven. Door ondertekening van dit formulier wordt ingestemd met het huisbezoek. De klant ontvangt een afschrift van dit formulier.

Kennisgeving

De cliënt wordt in kennis gesteld van de uitkomsten van het huisbezoek. Dit gebeurt uiterlijk na afloop van het onderzoek.

Buurtonderzoek

1. Keuze buurtonderzoek

Een buurtonderzoek kan worden uitgevoerd:

- als bij een aanvraag of heronderzoek niet genoeg duidelijkheid kan worden verkregen of niet genoeg aanvullende informatie te verkrijgen valt;
- als uit waarnemingen andere feiten naar voren komen dan uit de informatie die de klant heeft verstrekt;
- naar aanleiding van tips van derden.

Een buurtonderzoek wordt alleen uitgevoerd als er een redelijk vermoeden van fraude is.

2. Uitvoering

Een buurtonderzoek wordt altijd uitgevoerd door twee medewerkers, waaronder een medewerker handhaving.

In eerste instantie wordt een buurtonderzoek beperkt tot de direct naaste burens van belanghebbende (n) en de directe overburen. Dit kan uitgebreid worden wanneer dit voor het onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

Altijd wordt aangegeven wat de reden van het bezoek is.

Algemeen

Een cliënt wordt na afloop van een fraudeonderzoek altijd op de hoogte gesteld en geconfronteerd met de informatie die het onderzoek heeft opgeleverd.